

STOCKHOLM
ABR. LUNDQUISTS FÖRLAG

SÅNGLEKAR
FRÅN NÄÄS

ENLIGT UPPDRAG ORDNADE

==== OCH UTGIFNA ====

AF

OTTO HELLGREN

FÖRSTE LÄRARE VID FILIPSTADS FOLKSKOLOR

STOCKHOLM

ABR. LUNDQUIST:S KONGL. HOF-MUSIKHANDEL

STOCKHOLM

TRYCKT HOS P. PALMQUISTS AKTIEBOLAG 1905

Förford.

Åren närmast omkring senaste sekelskifte hafva på visst sätt kommit att blifva ett skede af pånyttfödelse för sånglekarna i Norden. Vål sant att äfven flera tiotal af år förut åtminstone i vissa trakter af Sverige ringdanser, ringlekar, ännu förekommo, men detta dock endast på barnkalas, innan dessa ännu öfvergått till sin vederstyggliga form af barnbaler med dansprogram och kottiljonsdekorationer. Själj erinrar jag mig mycket väl, huru under slutet af 1850- och början af 1860-talet Göteborgsbarnen, gossar såväl som flickor, med förtjusning svängde omkring i ringdanser sådana som »Höga berg och djupa dalar», »Där brinner en eld, den brinner så klar, den brinner i tusende kransar», »Jag har fått den stora sorgen, jag har mist min lilla vän», »Hej så lustigt som fiolerna de gå», »Där gingo två gubbar i snöden». Dessa ringdanser och många med dem hafva på sin tid tillhört området för de vuxnas förströelser, så väl inom hus som ute i gröngräset, ehuru de så småningom fått vika för andra, långt mindre värdefulla och oskyldiga nöjen. Barn äro emellertid konservativa och kanske ej fullt så mycket som de vuxna underkastade modets växlingar. Detta visa de särskildt i sina lekar. De icke allenast bibehålla sådana, som de äldre redan låtit fara, men många af deras lekar visa sig vid närmare undersökning vara intet annat än rena efterhärminingar af de äldres allvarliga sysselsättningar. Genom att studera barnavärldens lekar kunna vi därföre ofta nog skaffa oss kännedom om gångna släktens seder och bruk. Ett sakförhållande är äfven, att hos de s. k. vilda folkstammarna icke endast barnens lekar utan äfven de fullvuxnas danser och pantomimer nästan öfverallt motsvara de förhärskande arbetsformerna inom de särskilda samhällena. Att äfven här i Sverige sådana fäderneärfda på det dagliga arbetet häntydande sångdanser förekomma, torde vara välbekant. Jag

behöfver härvidlag endast påminna om *Väfva vadmal, Skära hafre, Vill ni veta, huru bonden på åkorn sår säd?, Skörda linet, Räfven raskar öfver isen m. fl. d.*

Redan länge — ja redan så långt tillbaka som från senare hälften af sjuttonhundratalet — ljuda i skildringar af svenskt folklif beklaganden, att de af förfäderna så omtyckta, så gärna och ofta öfvade ringdanserna voro på väg att försvinna. Dessa ringdanser gingo i Skåne under namn helt enkelt af *jul-lökar*, men de förekommo, åtminstone flera af dem, lika mycket omkring den på midsommarafton resta majstången. Så småningom hade de emellertid dött bort i egenskap af allmän folksed. Många orsaker hade härtill medverkat. Å ena sidan kommo religiösa hänsyn med i spelet, hvilka dömde alla dylika förströelser såsom syndiga, men å den andra förhöll det sig nog så, att de gamla ringlekarna i likhet med de gamla folkdräkterna befunnos för simpla och fingo gifva vika för de från utlandet stammande sällskapsdanserna vals, polka och française. Huruvida sedligheten vunnit på bytet, torde väl vara mer än tvifvelaktigt; att skönheten icke gjort det, är säkert.

Men likasom de gamla färgrika folkdräkterna i viss mån åter börjat komma till heder, har ett återupplifvande ägt rum äfven af fädernas danser och ringlekar. Det af *Frithiof Holmgren* för ett tjugotal år sedan i Uppsala stiftade sällskapet Folkdansens vänner, som sedan fått så många afläggare, har med stor framgång verkat, att icke allenast allmogens nästan bortglömda karakteristiska danser utan äfven dess vackra dräkter vunnit inträde i sällskapslifvet. Hvad *Holmgren* gjort för folkdanserna har, besjälad af samma svenskmannasinne, *Artur Hazelius* gjort för ringlekarna. På Skansen, detta i sitt slag enastående friluftsmuseum, där svunna tider väckas upp till nytt lif, redde han 1897 hem för fädernas ur kulturhistorisk och äfven ur bildningssynpunkt så betydelsefulla danslekar och gaf härigenom en impuls till deras spridning i vidare kretsar. För att så i verkligheten skulle kunna ske, ha emellertid äfven andra krafter varit i verksamhet.

Redan de sista åren af 1880-talet, ja måhända än tidigare, hade man vid de på Nääs anordnade slöjdkurserna mera enskildt börjat öfva sånglekar. Då från och med 1895 särskilda kurser för utbildande af lekledare blefvo vid slöjdläroreseminariet upprättade, kom inlärandet af dessa lekar att ingå i kurserna, och det torde icke vara förväget att påstå, att Nääs, där lärare och lärarinnor från alla lands-

ändar stämman möte, i väsentlig mån medverkat till att gamla och nya sånglekar nu äro på god väg att vinna insteg icke allenast i Sverige utan äfven i flera andra länder, de skandinaviska i främsta ledet.

Helt naturligt har under loppet af dessa år ett stort antal sånglekar blifvit på Nääs öfvade och äfven pröfvade. Först och främst har detta varit fallet med samtliga mera bekanta svenska lekar af ifrågavarande slag, men till dessa hafva äfven slutit sig åtskilliga blott inom någon viss ort kända sånglekar, sådana från andra länder och till sist en eller annan af kursdeltagare särskildt sammanställd med ord och musik förenad lek. Bland de senare kan här nämnas **Ålfvarek** samt **Och hör du, skön jungfru**, hvilka båda vunnit välförtjänt bifall. Många af dessa lekar hafva aldrig blifvit utgifna i tryck, åtminstone på svenska språket, medan återigen andra måst uppsökas i olika samlingar. Detta afskrifvande af ord och musik har naturligtvis åsamkat rätt mycket arbete, och det har befunnits i hög grad önskvärdt icke allenast hvad beträffar deltagarna i lek-kurserna på Nääs utan äfven för andra lärare och lärarinnor, som önska öfva sånglekar med barn och ungdom, att få dessa sammanförda på ett ställe. Åt förste lärare **Otto Hellgren**, Filipstad, som på ett synnerligen framgångsrikt sätt verkat såsom sång- och lekledare på Nääs, gafs därför uppdrag att för utgifning i tryck ordna och i vissa fall bearbeta ett urval af dessa sånglekar. Med välvillig hjälp af i första hand fröken **Sigrid Enlund**, Gäfle, och förste lärare **Emil Dalin**, Ö. Eneby, samt dessutom bl. a. fröknarna **Sally Högström**, och **Greta Köhler**, Stockholm, **Katrine Rambeck**, Kristiania, och **Louise Petersen**, Köpenhamn, har herr Hellgren nu fullgjort uppdraget. I denna bok **SÅNGLEKAR FRÅN NÄÄS** föreligger resultatet.

Då, såsom här är fallet, lekarna afse att tjäna uppfostrande syften, kräfva de gifvetvis en omsorgsfull sofring. Vissa af de gamla, ofta från medeltiden stammande ringlekarna äro till hela sin läggning sådana, att de alldeles måste uteslutas, vid andra åter blir en mindre ändring behöflig i sångtexten, på det att hvad som i ett eller annat afseende skulle kunna verka stötande, må aflägsnas. Personligen hyser jag visserligen den uppfattningen, att, åtminstone då det gäller barn, de ord, som sjungas till en lek, äro af jämförelsevis ringa betydelse. Barnen rikta nämligen sin uppmärksamhet endast på utförandet och icke på orden. Å andra sidan betraktar jag det alls icke såsom något helgerån, om med varsam hand en affilning sker

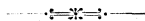
å de gamla sångtexterna. Det är ju lätt påvisbart, att de flesta af dem under tidernas lopp undergått större eller mindre ändringar, och då det, såsom här är fallet, gäller uppfostrans heliga sak, blir under alla omständigheter försiktighet en dygd.

De i denna samling medtagna 100 lekarna äro, såsom lätt synes, af olika slag. Här finnas sålunda **dramatiska ringdanser**, **lyriska ringdanser**, hvad som skulle kunna kallas **rent pedagogiska sånglekar**, några **folkdanser** och slutligen några ur kulturhistorisk synpunkt synnerligen intressanta **folkvisedanser**. Jag tror emellertid, att utgifvären haft goda skäl för sin åtgärd att sammanföra hvad han kallar **egentliga lekar** uti de trenne hufvudafdelningarna: närmast för barn, för barn och ungdom, närmast för ungdom. Såsom alla likartade indelningar har väl äfven denna i vissa fall blifvit beroende på indelarens personliga tycke och smak, men såsom en ledning vid användandet af boken kan den dock alltid vara af visst värde.

Jag slutar med önskan, att denna bok må visa sig vara en **god bok**, lika god som afsikten med dess utgifvande. Den vill bringa glädje, men en glädje som höjer, icke en som förnedrar.

Näs i februari 1905.

Otto Salomon.

Några anvisningar.

Utför under den varmare årstiden sångleken helst i fria luften! Använd icke tjocka eller åtsittande kläder! Begagna så vidt möjligt lätta skodon! Alla deltagare — äfven s. k. icke sångare — böra i regel sjunga med, ty sång, särskildt under dans, är hälsobringande. Närmast till barn riktas uppmaningen: Sjung ej hårdt, än mindre skrikigt och ej heller för länge utan afbrott; de spruckna rösterna blifva många nog ändå. På det att sångorganet må få tillbörlig hvila, böra de lekande utföra sången omväxlande.

Gif i sångleken luft åt den oskuldsfulla glädtheten, som finnes inom dig! Beflita dig om god kroppshållning och behagliga rörelser!

Rätt bedrifven är sångleken en god bundsförvant till gymnastiken, men för att så må blifva fallet, bör den, särskildt vid inöfvandet, ledas af fullt lämplig person. Dennes närmaste uppgift är härvidlag att befordra enhetlighet i takt och utförande. Saknar en lärare nödiga förutsättningar, bör han blott med stor varsamhet uppträda som ledare och hellre öfverlåta åtminstone den musikaliska delen af ledningen till något med godt gehör begåfvadt barn.

Filipstad den 28 febr. 1905.

Utgifvaren.

PÅ NÅÅS.

GLÄD DIG ÅT LIFVET
I DINA UNGA ÅR!

Leksånger.

a) Där leker fager våg vid Nääset.

Raskt och lifligt.

*) Melodi af *Gunnar Wennerberg.*

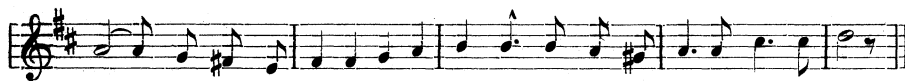
Där le - ker fa - ger våg vid Nää-set, där jub-lar ungdomsmod på

strand, där svän-ger i det grö-na grä-set en sorg-lös ska-ra hand i

hand. Och i al-lén, den se-ke-l-gam-la, där ål-der ser på ung-dom

ned, kring sän-gar-fa-nan de sig sam-la hvar af-ton ef-ter gammal sed.

Hvart går ditt tåg, du unga skara?
Hvar stannar du, vår framtids hopp? —
Till bron vid Säfvelången klara,
där höjes sångarfanan opp.
Där ljuder stilla sång i kvällen,
där brusar tordön fram ibland,
och bortom viken drömma tjällen,
de fagra små, på grönan strand.

Tillbaka nu, I unga tärnor,
med gossarna till grönan äng!
Än tänder natt ej sina stjärnor,
än lyser västern till en sväng.
Tillbaka in i muntra ringen
att binda kransar hand i hand
så fast och troget, så att ingen
kan lossa edra knutna band!

*) Med tillstånd af originalförläggaren Abr. Hirschs förlag.

Jag vet ej skönare på jorden
än ungdomslek och munter sång.
Jag älskar landet uti nordnen,
där visan ljuder dagen lång,
där dräkter blåa, gula, röda
stå täflande med ängens blom,
och alla sångens källor flöda,
och glädjen varar året om.

Och tänker jag, hur sång och gamman
sig ena fast med manligt mod,
hur kraft och glädje bo tillsamman
och flöda med det friska blod,
och tänker jag, hur sorgfritt sinne
gror friskt och grönt som ängens gräs,
då ilar längtande mitt minne
till sommarn på det fagra Nääs.

Carl Bergö.

b) Gladt vi gå.

(B-dur.)

Gladt vi gå. Hög och blå morgonhimmeln är;
och i höjd, hör, hvad fröjd ibland lärkors här!
Hvem vill ej till skogen springa till en munter lek,
till att låta sången klinga mellan björk och ek!
|: La la, la la la, la la, la la la,
la la la la la, la la la la, la, la la la la! :|

Blommor små fagra stå uppå tufvan grå,
högre opp uti topp kuttra duvfor blå.
Bäcken porlar uti dalen, ren och silfverklar,
ekorr'n klättrar uti alen, hurtig, kvick och snar.
La la, o. s. v.

Skynda då gladt att gå ut till hurtig lek!
Mod får barm, kraft får arm, färg får kinden blek.
Du får kraft uti din lunga af en sådan dag,
du kan jubla, du kan sjunga riktigt raska tag.
La la, o. s. v.

c) Ut till lek!

Melodi: »Vintern rasat ut bland våra fjällar» (G-dur.)

Ut till lek! Vi vilja arvet värna,
lekens konst, som fäderna oss lärt.
Lekens vackra strid ser svensken gärna;
manligt idrottslif är honom kärt.
Hell dig därför, lekens muntra skara!
Stort och fosterländskt det är, ditt mål:
svenska lynnets glada art bevara,
gjuta mod i barm, i kroppen stå].

Ut till lek! Låt fältets friska fläktar
jaga bort förkonstling, lögn och flärd!
Om i håglösa ledsnad du försmäktar,
blir ditt sinne friskt i lekens värld.
Härligt är att lekkamrater vinna,
med dem dela lekens lust och nöd.
Vänskap, knuten så, kan ej försvinna,
brinner lifvet ut med samma glöd.

Ut till lek! I sol och luft dig löga,
hälsa drick i djupa, fulla drag!
Stärk dig så för allvarsvärffven höga!
Lifsmod, dådlust där för intet tag!
Lekens genius sväfvat kring dig sakta,
lossar mildt på lifvets boja tung.
Hör, han ber dig: Lekens gåfva akta,
hon bevarar själen stark och ung!

J. W. Åkermark.

A. EGENTLIGA LEKAR.

N:r 1—94.

I. Närmast för barn.*

N:r 1—40.

1. Abborren leker.

Deltagarna bilda stor ring. Inom ringen en deltagare, abborren.

Ab - bor - ren le - ker, tills no - ten går sön - der, och hvar han fin - ner

hå - let, så kry - per han ut.

Ringen göres i början vid, men drages allt mer och mer ihop. Vid strofens slut söker abborren att tränga sig ut ur ringen. Misslyckas han, förblir han fortfarande abborre. Lyckas han, byter han plats med den, som släppte ut honom, hvilken således blir abborre.

2. Bina.

a)

Stor ring (= bikupan); deltagarna hand i hand. *Ett* par bildar port genom att hålla upp sina förenade händer (= kupans fluster). Inne i kupan några barn (= bina), af hvilka ett är samhällets drottning. Utanför kupan på litet afstånd ifrån hvarandra några barn, som föreställa blommor.

* Före afdelningens användande torde ordförklaringarna i slutet af boken noga genomgås.

Ut vi fly med lif och lust, su - ga blomstrens skö-na must.

Al-drig tröt-ta i vår id nytt - ja fli - tigt vi vår tid.

Deltagarna i ringen utföra sången. Vid 1 flyga alla bina, med undantag af drottningen, surrande ut ur kupan och svärma omkring bland blomorna efter honung. Med armar och händer utåtsträckta utföra de därunder lätta flygrörelser.

Vi om sommarn dagligdags
samla honung, samla vax.
Under vinterns storm och sus
bo vi trygga i vårt hus.

Vid 2 skynda bina in i kupan och bilda ring kring drottningen.

Kring vår lilla drottningens tron
ha vi grundat våra bon.
Inga faror henne nå,
när på vakt vi troget stå.

Under denna vers kretsas bina omkring drottningen.

Backe upp- och backe ner
blomsterängen genljud ger
af vårt nit och muntra surr,
surr surr surr, surr surr, surr surr.

Vid 1 flyga bina åter surrande ut till ängens blommor.

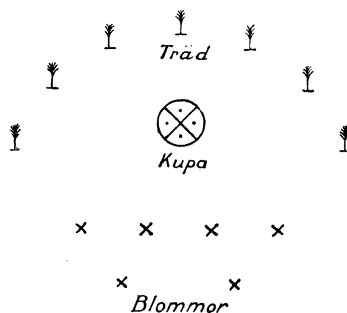
Då ordet *surr* sista gången sjunges, skola alla bin vara samlade omkring drottningen. För hvarje gång leken tages om, byta bina plats med några af de lekande, som förut stått stilla, och blifva då blommor e. d.

b)

(Från engelskan af *Jeanna Oterdahl*.)

Några af deltagarna ordna sig i en halfcirkel. Hvar och en håller en kvist i handen och föreställer ett träd. Framför träden knäböja några andra deltagare med hvar sin blomma i handen. De föreställa blommor.

Två gossar, som stå mellan träden och blommorna, hålla ett föremål, som antages vara en bikupa. Under denna ställa sig några flickor, som föreställa bin.

1. 2.

Just som so - len sti - ger opp öf - ver ber - gets

3.

hö - - ga topp, al - - la bi - - na från sin säng

4.

fly - - ga ut kring skog och äng, fly - - ga ut att häl - - sa

på blom - - ma hvit och blom - ma blå, fly - - ga

ut att häl - - sa på blom - ma hvit och blom - ma blå.

Vid 1 gnola (surra) barnen. Gossarna fortsätta därmed hela sången igenom. Från 2 sjunga flickorna orden. Vid 3 flyga bina ut ur kupan och kretsa mellan blommorna. Armarna lyftas till vingar och händerna röras lätt dallrande. Vid 4 böja bina sitt hufvud och låtsa med båda händerna hämta något från blomman och föra det till munnen.

¹⁾ Och med all sin honungslast
 dra små bina hem i hast,
 sofva sedan i sitt hus.
 Men då nästa dag står ljus,
 |: börjar samma lif igen:
 mödan först och hvilan se'n. :|

Vid 1 flyga bina till kupan, falla på knä och stödja hufvudet i händerna samt låtsa sofva. I denna ställning förblifva de, till dess sången slutar.

3. Bredufvan.*)

(Sångtext och melodi ur *A. T:s »Sjung med oss, mamma»*.)

Stor ring. En (dufan) inom ringen.

Li - ten duf - va höj - de ving - en, flög till skogs och sjöng så här:

*) Med tillstånd af originalförläggaren, herr Fr. Skoglund.

»Bref från vän-nen jag så tro-get i det lil-la näb-bet bär.»

Ringen går medsols i liflig takt. Därinom flyger dufvan, flaxande med armarna. I näbbet håller hon ett bref. Snart antyder hon sin önskan att få öfverlämna brevet åt någon i ringen. Ringen stannar. Dufvan slår sig ned (d. v. s. knäfaller) framför vederbörande, som emottager brevet ur dufvans näbb.

Alla dufvor höja vingen,
flyga bort och sjunga gladt:
»Fri och lätt som jag är ingen,
ingen hög kan få mig fatt.»

Alla i ringen springa efter hvarandra och flaxa med armarna.

4. Daggen går.

(Melodi: Lunka på. Se n:r 81!)

Stor ring; alla i ringen vända inåt med händerna på ryggen. En utom ringen med en knuten näsduk l. d. (= daggen) i handen.

:| Daggen går, daggen går.
Skam om slag af den man får. :|
¹⁾ Trala-la-la o. s. v.

Under sjungandet af första reprisen går utemannen rundt om ringen och lämnar helt oförmärkt daggen åt en af de lekande. Den som får daggen, slår med densamma vid 1 den närmast till höger eller vänster om honom stående kamraten i ryggen. Förföljd af sin tuktomästare rusar den slagne ögonblickligen i väg rundt om ringen och försöker att genom flykten rädda sig undan flera slag. Kommen tillbaka till sin plats är han skyddad för vidare slag.

Den som öfverlämnade daggen, tar plats efter den som erhöll den. Vid lekens omtagning ger förföljaren daggen till annan person.

5. Denna dalern.

Stor ring; deltagarna sittande eller stående och vända inåt. En inuti ringen. En slant, en knapp l. d. hålles dold af någon i ringen.

Den-na da-lern den skall vandra från den e - na till den an-dra.

Låt den gå, låt den gå, att den ic - ke stan-na må!

Redan från versens början låtsa alla ha slanten och genom rörelser med händerna öfverlämna den till närmsta granne. Innemannen pekar på den hand, han tror dölja ringen. Handen öppnas. Är det rätt gissadt, blir innehafvaren inneman. I motsatt fall ger han den misslyckade gissaren ett slag på handen, hvarpå denne ytterligare har att pröfva lyckan.

Anm. De lekande kunna hålla i ett snöre, på hvilket man trädt en mindre ring. Alla låtsa, att de skjuta ringen åt det ena eller andra hållet.

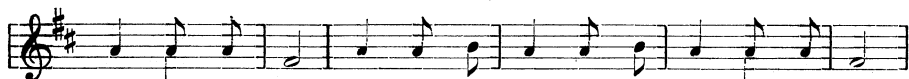
6. De små tvätterskorna.

Jämmt antal i stor ring, hand i hand. Indelning till två.

De i leken nämnda handlingarna utföras så naturtroget som möjligt.

Så gå vi rundt om ett e - ne - ris - snår, e - ne - ris - snår,
Så gör' vi, så, när vi tvät - ta klä'r, tvät - ta klä'r,

e - ne - ris - snår. Så gå vi rundt om ett e - ne - ris - snår
tvät - ta klä'r. Så gör' vi, så, när vi tvät - ta klä'r

ti - digt mån-dags - mor - gon.
ti - digt mån-dags - mor - gon.

Under orden »så gå vi rundt om ett enerissnår» o. s. v. till reprisens slut marscherar ringen i liflig takt och gör därpå halt med vändning inåt.

Anm. Samma ord ingå som första repris i alla verserna.

Så gå vi rundt om ett enerissnår etc.
Så gör' vi, så, när vi *skölja* vår tvätt tidigt tisdagsmorgon.

Så gå vi rundt etc.
Så gör' vi, så, när vi *hännga upp* tvätt tidigt onsdagsmorgon.

Man låtsar kasta kläderna upp öfver ett jämförelsevis högt spändt streck.

Så gå vi rundt etc.
Så gör' vi, så, när vi *mangla* klä'r tidigt torsdagsmorgon.

De udda stiga fram, vända sig emot de jämna till höger och fatta ringstöd. De udda ha ledningen, och, börjande med högra armen, sträcka de armarna växelvis, i takt med sången.

Så gå vi rundt etc.
Så gör' vi, så, när vi *stryka* klä'r tidigt fredagsmorgon.

Ettorna ha åter stigit in i ledet.

Man stryker med högra handen öfver vänstra underarmen, som föreställer strykbräde.

Så gå vi rundt etc.
Så gör' vi, så, när vi *skura* vårt golf tidigt lördagsmorgon.

Alla ligga under arbetet på knä.

Så gå vi rundt etc.
Så gör' vi, så, när *till kyrkan* vi gå tidigt söndagsmorgon.

Ettorna taga ett steg tillbaka. Alla vända sig till vänster, och ettor och tvåor gå parvis arm i arm medsols.

7. Finska leken.

Stor ring; de lekande med höftfäste, bakom hvarandra; indelning till två. I samtliga strofer, utom den tredje, sätter sig ringen i rörelse vid 1 och stannar med vändning inåt vid 2. De i leken nämnda handlingarna åskådliggöras i svaren.

1.

Vill ni ve - ta, hu - ru bon - den, vill ni ve - ta, hu - ru

bon - den, vill ni ve - ta, hu - ru bon - den på å - kern sår

2. 3. 4. 5.

såd? Se ni, så, så sår bon - den, se ni, så, så sår

6. 7.

bon - den, se ni, så, så sår bon - den på å - kern sin såd.

Vid sådden strör man ut säden med höger hand vid 3, med vänster hand vid 4 o. s. v.

|: Vill ni veta, huru bonden, :|
vill ni veta, huru bonden han *skördar* sin såd?
|: Se ni, så, så skördar bonden, :|
se ni, så, så skördar bonden på åkern sin såd.

De lekande låtsa föra lie från höger åt vänster vid 3, 5 och 7.

|: Vill ni veta, huru bonden, :|
vill ni veta, huru bonden till rian *kör* såd?
|: Se ni, så, så kör bonden, :|
se ni, så, så kör bonden till rian sin såd.

De udda tjänstgöra som hästar och sträcka sina armar såsom skaklar bakåt. De jämna fatta de bakåtsträckta händerna och låta draga sig framåt, under det de göra lindrigt motstånd.

|: Vill ni veta, huru bonden, :|
vill ni veta, huru bonden han *tröskar* sin såd?
|: Se ni, så, så tröskar bonden,
se ni, så, så tröskar bonden på logen sin såd.

Båda händerna föras vid tröskningen för hvarje slag högt öfver hufvudet, för att slagans fart skall bli den största möjliga.

|: Vill ni veta, huru bonden, :|
vill ni veta, huru bonden han *maler* sin säd?
|: Se ni, så, så maler bonden, :|
se ni, så, så maler bonden på kvarnen sin säd.

Man låtsar fatta med högra handen i handtaget af en handkvarn och föra det rundt i en stor cirkel.

|: Vill ni veta, huru bonden, :|
vill ni veta, hur han *räknar de pengar*, han fått?
|: Se ni, så, så räknar bonden, :|
se ni, så, så räknar bonden de pengar, han fått.

Med högra handen plockar bonden pengarna ur den vänstra och skärskådar noga hvarje slant.

|: Vill ni veta, huru gumman, :|
vill ni veta, huru gumman hon *knådar* sin deg?
|: Se ni, så, så knådar gumman, :|
se ni, så, så knådar gumman i träget sin deg.

Ärmarna kaflas upp, och man knådar med båda händerna.

|: Vill ni veta, huru gumman, :|
vill ni veta, huru gumman hon *bakar* sitt bröd?
|: Se ni, så, så bakar gumman, :|
se ni, så, så bakar gumman i stugan sitt bröd.

Degen rullas med händerna. Till sist ger man den färdigformade kakan några små klappningar.

|: Vill ni veta, huru gumman, :|
vill ni veta, huru gumman hon *gräddar* sitt bröd?
|: Se ni, så, så gräddar gumman, :|
ser ni, så, så gräddar gumman i ugnen sitt bröd.

Man låtsar fatta med båda händerna om en långskaftad brödspade och föra kakan in i ugnen. Den nödvändiga lilla knycken, för att kakan skall åka af spaden, må ej förglömmas.

|: Vill ni veta, huru barnen, :|
vill ni veta, huru barnen de äta sitt bröd?
|: Se ni, så, så äta barnen, :|
se ni, så, så äta barnen i stugan sitt bröd.

Under synbarlig förnöjelse för man brödet med båda händerna upp till munnen.

8. Gossen skulle åka.

Stor ring; deltagarna hand i hand.

1.

Gos-sen } skul-le å - ka, spän-de för en krå-ka, ing-en ha - de
Flick-an }

2. 3.

han } som kör-de. Än slank det hit, och än slank det dit, och
hon }

4. 5.

än slank det ned i di - ket.

Vid 1 rör sig ringen i liflig takt. Vid 2 göres utfall på vänstra foten, vid 3 på den högra. Vid 4 göres hastigt en djup knäböjning. Vid 5 reser man sig upp igen.

För omväxlings skull sjunger man vanligen hvarannan gång »gossen» och hvarannan gång »flickan».

9. Haren och hunden.

Stor ring. Inom ringen några af de lekande, hvilka sätta sig på huk och söka att efterlikna harens långa öron genom att hålla upp två fingrar på sidorna af hufvudet. Utom ringen lika många (= hundar), som lura på hararna.

Ha - ren ut - i grä - set satt och sof. Är du sjuk, du
Ha - re, tag för hun - den dej i akt! Den är far - lig,

lil - le man, att du ic - ke hop - pa kan? Ha - re hopp,
och den kan bi - ta med sin hvas - sa tand. Ha - re spring,

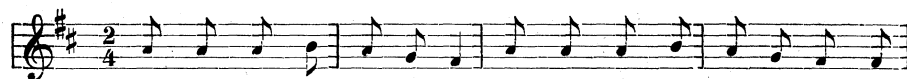

ha - re hopp, ha - re hopp!
ha - re spring, ha - re spring!

Alla i ringen dansa rundt och sjunga. Vid 1 i första versen hoppa alla hararna omkring inne i ringen. Vid 1 i andra versen springa hararna och hundarna springa efter för att om möjligt ta dem. Hararna få springa, hvar de vilja. När alla hararna äro fångade, bli hundarna harar. De förra hararna välja nya hundar och stiga själfva ut i ringen.

10. Hattar, hattar ha vi köpt.

Stor ring, som rör sig medsols; deltagarna hand i hand. Vi antaga, att åtta personer utföra leken: Anna, Gustaf, Elin, Oskar, Hanna, Axel, Stina och Johan.

Hat - tar, hat - tar ha vi köpt. Mång-a {jung-frur ha vi mött; så
gos - sar

möt - te vi {jung - fru An - na. För {hen - ne sko - la vi ni - ga, för
gos - sen Gu - staf. {ho - nom

2.

{ hen - ne sko - la vi bu - ga, för { hen - ne sko - la vi
ho - nom ho - nom

3.

vän - da oss om i dan - sen.

Vid 1 stannar ringen och alla niga, under det de se på Anna.

Vid 2 buga sig alla.

Vid 3 klappa alla i händerna och vända sig om ett hvarf motsols.

Anm. Anna vänder sig därvid blott ett halft hvarf och fortsätter således dansen med ryggen inåt ringen.

Samma strof sjunges om igen. Nu gäller det Gustaf, som från början stod till vänster om Anna. Turen kommer därefter till Elin, Oskar o. s. v., tills alla vändt sig om i likhet med Anna.

Vänd, vän - de - li, vän - da! Hvem sko - la vi vän - da?

1.

När som An - na vän - der sej, så vän - da vi oss al - la.

Vid 1 vänder sig Anna helt om. Strofen sjunges om, tills alla i tur och ordning vändt sig likasom Anna.

Bind, bindeli, binda!
Hvem skoła vi binda?
När som Anna binder sej,
så binda vi oss alla.

Vid 1 (se melodien vid andra strofen!) lägger Anna sin högra arm i kors öfver den vänstra och fattar med sin högra hand i sin vänstra grannes (d. v. s. Gustafs) högra hand och med sin vänstra hand i sin högra grannes vänstra hand. Vid nästa omsjuning gör Gustaf på samma sätt, därefter Elin o. s. v., tills alla bundit sig.

Lös, löseri, lösa!
Hvem skola vi lösa?
etc.

Vid 1 släpper Anna sina kamraters händer och fattar med sin högra hand Johans högra och med sin vänstra Gustafs vänstra.

Vid nästa omsjungning gör Gustaf på samma sätt, därpå Elin o. s. v., tills alla löst sig.

Alla hålla nu i ring som vid lekens början.

Slut, sluteri, sluta!
Hvem skola vi sluta?
etc.

Vid 1 släpper Anna sina kamraters händer och går ur ringen.

Vid nästa omsjungning drar sig Gustaf ur leken, därpå Elin o. s. v., tills Johan ensam är kvar. När han dansat till strofens slut, är det ock slut på leken.

11. Hej, tummen opp!

De lekande parvis efter hvarandra, i stor dubbel ring, för rörelse medsols; paren hand i hand.

1. Hej, tum-men opp, än - da opp i väd - ret! Hej, tum-men ner,

2. än - da ner i back - en. Tral - le ral - le ral - la, ral - le ral - le

3. ral - la, tral - le ral - le ral - le, ral - la!

Vid 1 lyftes den lediga handen till hjässhöjd; tummen hålles därunder uppsträckt; de öfriga fingrarna äro krökta. Vid 2 sträckes armen rakt uppåt. Vid 3 sänkes handen med den sträckta tummen åter till hjässhöjd och vid 4 så djupt ned som möjligt.

Från 1 t. o. m. 4 springa paren framåt i takt med musiken; man börjar med yttre foten; vid ordet »ända» stampning med främre foten. Under trallen omdansning.

När versen tages om, stå makarna vända mot hvarandra, gossarna fortfarande i yttre ringen. Nu sträcka alla upp vänstra handens tumme och sätta samtidigt fram vänster fot. Vid 3 och 4 föres handen nedåt igen. Äfven här markeras vid ordet »ända» medels en stampning med den främre foten.

Under trallen dansar man, efter en klappning i händerna, om med den flicka, som står närmast till vänster om den, man nyss hade till maka. Sedan sålunda ombyte af makar skett, tages leken om från början.

12. Hemfärden.

De lekande parvis i stor ring.

1.

Jag vill kö - pa en häst, jag vill lå - na en vagn, som skall
kö - ra den själf ut - i fly - gan - de fart, och

I. II.

bli al - la små till gagn. Jag vill
hem - ma vi ä - ro väl snart. Ja,

2. 3.

hem - ma vi ä - ro väl snart, ja, hem - ma vi ä - ro väl

4.

snart! Jag vill kö - ra den själf ut - i fly - gan - de fart, och

5.

hem - ma vi ä - ro väl snart!

Vid 1 sätter sig ringen i rörelse. Vid 2 vänder sig hvarje gosse mot sin vänstra och hvarje flicka mot sin högra granne. De motstående slå tre gånger mot hvarandras händer. Alla göra vid 3 helt om. De nu motstående förfara på samma sätt och dansa sedan om med hvarandra, vid 4 medsols, vid 5 motsols.

Gossen för flickan öfver till sin vänstra sida, hvarpå leken börjas på nytt.

13. Här kommer jag med bröderna mina.

De lekande parvis vända mot hvarandra, i två led, leden 4 steg åtskilda. Gossar i ena, flickor i andra ledet. Hvarje led har sin anförare. Båda anförarna bilda det ena flygelparet; gossarnas anförare står på gossledets högra flygel.

1. 2. 3.

Här kommer jag med brö-der-na mi-na. Ef-ter kommer du med

4. 5. 6.

syst-rar-na di-na. Ro-ligt är att van-dra med hvar-an-dra.

Vid 1 gå bröderna hand i hand tre steg mot systrarna och återvända vid 2.

Vid 3 gå systrarna mot bröderna och återvända vid 4.

Vid 5 gå bröderna åter fram; vid 6 gå de tillbaka.

1.

Un-der det vi van-dra, så häl-sa vi hvar-an-dra,

häl-sa vi hvar-an-dra, häl-sa vi hvar-an-dra.

Ro-ligt är att häl-sa på hvar-an-dra.

Vid 1 göra bröderna höger om och gå *efter* hvarandra motsols, hälsande, förbi systrarna, därpå åter till sina platser och göra halt med vändning åt vänster. Versen sjunges om, till dess gossarna återkommit till sina platser.

Systrarna göra omedelbart därefter vänster om och gå under samma sång medsols, hälsande, förbi bröderna och därpå åter till sina platser samt göra halt med vändning åt höger.

Under det vi vandra, så gå vi uti *sicksack*.
Roligt är att vandra med hvarandra.

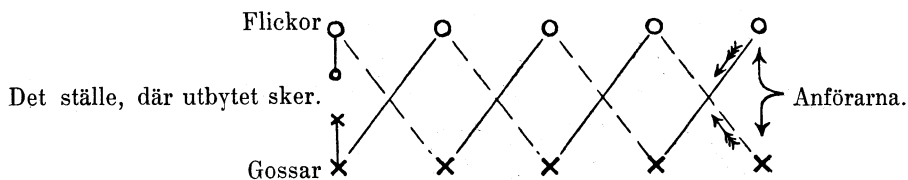
Samma melodi som till andra versen. Bröderna göra återigen höger om och gå eller springa i *sicksack* mellan systrarna och därpå motsols till sina platser, där de göra halt med vändning åt vänster. Flickorna göra strax därefter vänster om och anträda samma tur medsols mellan bröderna. Komna till sina platser, göra de halt med vändning åt höger.

Under det vi vandra, så *kedja* vi hvarandra.
Roligt är att kedja in hvarandra.

Melodi som i andra versen. Bröderna göra höger och systrarna vänster om. Alla sätta sig i marsch och bilda kedja. Gossarna gå därunder mot, flickorna medsols. Komna till sina platser, göra leden halt med vändning mot hvarandra.

Under det vi vandra, vi *byta* med hvarandra.
Roligt är att byta med hvarandra.

Melodi som närmast förut. Anförarna ha i handen hvar sin blomma, knapp l. a., som i *sicksack* sändas mellan leden och utbytas vid motsatta flygeln samt därefter på samma sätt återsändas till anförarna. Se bilden!

Här kommer jag med bröderna mina o. s. v.

Ord och melodi som i första versen. Anförarna gå hand i hand mellan leden och ta plats vid motsatta flygeln. Nästa par följer exemplet o. s. v., tills alla paren tågat raden utefter åtminstone en gång.

14. Hök och dufva.

Stor ring; en deltagare (dufvan) inuti ringen; en annan (höken) utanför.

Duf - van flax - ar i bu - ren sin. Hej, ro - sen - de lil - ja!
 Duf - ve - lil - ja och duf - ve - ros! — — — — —

Hö - ken svin - gar ut - om - kring och vill den duf - van att fån - ga.
 När som hö - ken far sin kos, kan du kvitt - ra och sjun - ga.

Flaxande med armarna som vingar flyger dufvan omkring inuti ringen och håller sig därvid, utan att dock låtsa om hökens närvaro, så långt som möjligt från honom.

1) Vi ska skrämman den höken bort.
 Hej, rosende lilja!
 Scho, å scho, du stygga hök!
 Aldrig får du din vilja.

Vid 1 kryper dufvan ut och får ej flyga in före versens slut. Höken försöker nu att dessförinnan vidröra dufvan. Lyckas han, blir dufvan hök. Höken utser i så fall en ny dufva och intar den lediga platsen i ringen. Misslyckas höken, fortsätter han att försöka vidröra en ny dufva. Denna utses af den förra dufvan, hvilken intar den lediga platsen i ringen.

15. I gröna lunden.

Stor ring; deltagarna vända inåt; händerna på ryggen med insidan uppåt. En deltagare inuti och en utom ringen, den senare försedd med en finger-ring, en knapp l. d.

1.

I grö - na lun - den i af - ton - stun - den, där hit - ta vi på en

2.

ring, bäst vi gå. Se du, jag har rin - gen; se du, jag har

rin - gen; se du, jag har rin - gen, jag!

Vid 1 företager utemannen en spatsertur omkring stora ringen och lägger oförmärkt fingerringen i någon af de öppna händerna.

Vid 2 sträcka alla fram sina händer, knutna, mot innemannen. Den som har ringen, sjunger därvid ordagrant textens ord; de åter, som *icke* hafva ringen, säga: »Se du jag *har ingen*». Af dessa olika uttryck söker innemannen draga fördel vid lösandet af sin uppgift, som består i att gissa hos hvilken deltagare ringen finnes.

Gissar han orätt, tages leken om, tills han lyckas finna den rätte, som då blir inneman, medan utemannen intar hans plats i ringen och den förre innemannen blir uteman, hvarpå leken börjas på nytt.

16. Jag gick mig ned till sjöstrand.*)

(Sångtext och melodi fritt efter A. T.:s »Sjung med oss mamma».)

Stor ring; en som ledare inuti ringen.

1.

Jag gick mej ned till sjö - a - strand, till sjö - a - strand. Där Han
möt - te mej en gam - mal man med staf i hand.

2.

häl - sa - de så, han häl - sa - de så. Han fråg - te, hvad land jag var

3.

*) Med tillstånd af originalförläggaren, herr Fr. Skoglund.

4.

kom-men i - frå'. Jo, jag är kom-men från Ni - ga - re-land, från

5. 6. 7. 8.

Ni - ga - re-land, från Ni - ga - re-land. Och den som in - te

9. 10. 11. 12. 13. 14.

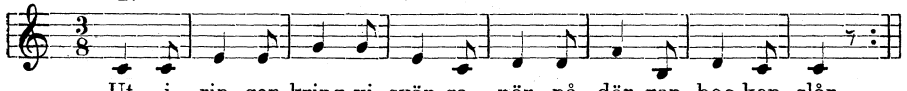
ni - ga kan, han är in - te kom-men från Ni - ga - re-land.

Under första reprisen marschera deltagarna med lätta steg och göra vid 1 halt med vändning inåt ringen. Hälsningssättet omväxlande. Ett högtidligt och vackert sådant är att under bugning och nigning åt sidorna (t. ex. vid 2 till vänster, vid 3 till höger) mjukt föra händerna framåt-utåt. Handens insida vändes uppåt. *Anm.* Litet fantasi hos ledaren kan förofrigt här komma bra till pass. Vid 4, 5, 6 o. s. v. till 12 niga deltagarna eller nicka, »armsträcka» (d. v. s. sträcka armarna), buga, ringa (= sidoböjningar till vänster och höger), »becksömma», hoppa, klappa, flyga, »kråkhoppa» (= hoppa kråka) l. d., allteftersom man i st. f. Nigareland insätter Nickareland, Armsträckareland, Bugareland o. s. v.

17. Julbocken.

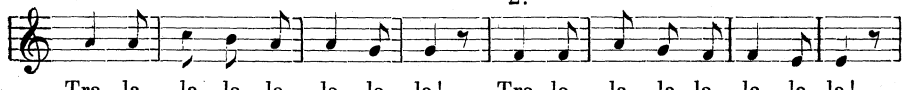
Stor ring. En inuti ringen med förbundna ögon och en staf i handen.

1.

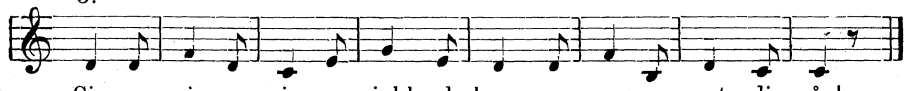
Ut - i rin-gen kring vi svän-ga, när på dör-ren boc-ken slår.
Gis-sa, gis - sa, gis - sa julbock, hvemsom snart e - mot dig går!

2.

Tra-la, la la la, la la la! Tra-la, la la la, la la la!

3.

Gis - sa, gis - sa, gis - sa jul-bock, hvem som nu e - mot dig går!

Vid 1 sätter sig ringen i rörelse. Bocken stöter i golvet med stafven. Vid 2 berör bocken med sin staf någon af de lekande. Vid 3 stannar ringen; den deltagare, som vidrörts med stafven, närmar sig bocken och härmar med förställd röst något djurs läte. Bocken gissar, hvem den annalkande är.

Gissar han rätt, blir den namngifna bock, och leken börjas på nytt. Gissar han orätt, tages andra reprisen en gång till, och han gör ett nytt försök.

Skulle bocken äfven nu misslyckas, får han med händerna ta i den, som närmat sig honom, och gissa på nytt.

18. Julgransvisa.

(Ur »Julklappen» 1895.)

(Sångtext af *Rafael Hertzberg*; musiken af *J. Ölander*.)

Stor ring, för rörelse medsols; de lekande hand i hand; inuti ringen julgranen.

Nu ha vi ljus här i vårt hus, ju-len är kommen, hopp fa-ra-le-la!

Bar-nen i ring dan-sa om-kring, dan-sa om-kring. Gra-nen

står så grön och grann i stu-gan, gra-nen står så grön och grann i stu-gan.

Tra-la-la-la-la, tra-la-la-la-la, tra-la-la-la-la, la-la!

Vid 1 trestegsdans, vid 2 stanna alla med vändning inåt ringen. Vid 3 göres under höftfäste hopp på stället med hälsilagning, vid 4 sparksteg, vid 5 och 6 dalsteg samt vid 7 ställningssteg med handklappningar.

Sångekar från Nääs.

Kom, lilla vän, kom nu igen, dansa kring granen,
hopp faralela!

Glädjen är stor, syster och bror, syster och bror,
|: pappa, mamma, alla gå i dansen. :|
Tralalalala, tralalalala, tralalalala, lala!

Kom, tag en sväng, klappar i mängd julbocken hämtat,
hopp faralela!

Lutfisk och gröt, tårta så söt, tårta så söt
|: få vi sedan, när vi tröttnat dansa. :|
Tralalalala, tralalalala, tralalalala, lala!

Andra och tredje stroferna utföras som den första.

19. Kom Börn, vi nu os stille.

Deltagarna hand i hand i stor ring; en utses till ledare.

1.

Kom Börn vi nu os stil - le i Kres först gan - ske lil - le, saa

2.

vi - de vi den ud, se saa, og en skal da i Mid-ten staa.

Vid 1 gå alla in emot midten af ringen; vid 2 gå de tillbaka. Ledaren stannar därvid inne uti ringen och utför, då hvar och en af de följande verserna sjunges *första* gången, de i versen nämnda handlingarna. Deltagarna i ringen dansa därunder hand i hand sidogalopp med- eller motsols och stanna vid versens slut med vändning inåt.

Vid *omsjungningen* af dessa verser eftergöra deltagarna i ringen de af ledaren närmast förut utförda handlingarna. Ledaren betraktar därunder än den ena, än den andra och låtsar belåtenhet, då någon gjort sin sak bra.

|: Mon I det Arbejd kender
at ælte Smør med Hænder
og til et Stykke rundt og tæt
at trille det med Haanden let. :|

|: Og mon I saa kan spinde
derefter Garnet vinde.
Med Foden Rokken faa i Gang
med Haanden trække Traaden lang. :|

Då man spunnit, skall tråden vindas utaf tenen. Detta tillgår på så sätt, att, sedan trådändan med höger hand fästats omkring vänstra tummen, tråden vindas till en härfva omkring vänstra armbågen och tumgreppet.

|: Hör nu hvor Hanen galer,
til sine Fruer taler
og bryster sig saa stolt og kry,
som styred han den halve By. :|

: Se Krebsen baglæns lister
og skönt den stundom mister
en Klo, den kommer dog afsted,
og det kan vi vel gøre med. :|

Man går, som kræftan, baklænges.

|: Og nu skal vi probere
som Frø at avancere,
den gør et Hop og kvækker saa
igen et Hop, et Kvæk, se saa. :|

|: Nu hopper der en Hare,
men den er strax i Fare.
En Jæger sigter — skyder — hyt!
Fik vi en Haresteg — jo pyt! :|

Vid skjutningen lægges vänstra handen upp på högra öfverarmen. Högra armen riktas rätt fram med sträckt pekfinger.

|: Nu stampe vi som Heste,
så har vi gjort vort Bedste;
men er tilsidst dog bedst tilfreds,
naar vi som Börn staa her i Kres. :|

20. Kom och blif med!

Stor ring. En är anförare.

Kom och blif med, men var lätt på tå, snabbt i vänd-nin-gen

skall det gå! Hå hå hå!

Versen sjunges så många gånger, att alla de vid 2 angifna handlingarna hinna utföras, hvarefter leken avslutas med första reprisen.

Vid 1 hoppa alla i sidogalopp, första gången medsols, och slå för hvarje hopp klackarna tillsammans.

Vid 2 utföras följande handlingar: 1:a gången versen sjunges knäfall på högra knäet; 2:a gången knäfall på vänstra knäet; 3:e gången knäfall med högra armbågen stödd mot golfvet och hufvudet lutadt mot högra handen under höftfäste med den vänstra; 4:e gången detsamma men med vänstra armbågen mot golfvet och höftfäste med högra handen; 5:e gången klappning i golfvet med högra handen; 6:e gången detsamma med den vänstra; 7:e gången knäfall, därunder händerna läggas på golfvet, den ena ofvanpå den andra och hufvudet stödes mot den öfra handen.

Efter utförd handling reser man sig hurtigt upp, klappar i händerna, tager samman i ring och fortsätter sidogaloppen, växelvis med- och motsols, under omsjuningning af första reprisen.

21. Kom syskonen mina!

(Melodi: »Och flickan hon går i ringen med röda gullband». Se n:r 67!).

Alla i stor ring, utom två flickor, som stå utanför ringen.

: Kom syskonen mina, kom skåden en ring! :|
: Det kommer två främmande fröknar härin. :|

Hand i hand träda de två »fröknarna» inom ringen. Ringen stannar.

: De niga, de buga, de hälsa: god dag. :|
: Ja, nu få vi se, hvem som helst hon vill ha. :|

Under höftfäste niga och buga alla mot de inom ringen stående.

: Vi sjunga, vi jubla, vi dansa med fröjd. :|
: Och sången den klingar mot himmelens höjd. :|

De två välja sig hvar sin vän och dansa med honom.

Flickorna ta plats i ringen. Gossarna träda utom densamma, och leken börjar ånyo, därvid i andra versen ordet niga utbytes mot buga: »De buga, de buga etc». Och så kallas de naturligtvis *herrar* och ej fröknar.

22. Kråkan sitter på taket.

Stor ring. Några meter utom ringen ett begränsadt litet område, kråkboet.

Krå-kan sit-ter på ta-ket, så grip hen-ne då, så grip hen - ne

då til - li - - ka med hen - nes ma - ka! Ti - de - ral - la -
 la, ti - de - ral - la - la! Och den som sät - ter sig sist, skall
 1.
 si - sta fjä - dern ha mist. Och där - med sit - ta vi al - la!

Ringen rör sig med vanliga hoppsteg. Vid 1 huka alla sig ned, hvar och en så fort han kan. Den som då sätter sig ned sist, är kråka och får gå ut ur ringen. Kråkan försöker nu att springande rädda sig in i boet, men förföljes af alla de andra, som försöka att fånga henne och plöcka fjädrarna af henne. Ingen får röra kråkan, sedan hon uppnått boet.

Alla bilda ring, och leken börjas på nytt.

23. Kvarnleken.

Stor ring; omväxlande en gosse och en flicka; de lekande bakom hvarandra.

Ma - la, ma - la bö - nor i kvarnen, det skall al - la små { flic - kor
 gos - sar
 gö - ra. Ma - la en och ma - la två, al - la { gos - sar
 flic - kor
 1.
 ska se på; bom bom bom!

Ringen går i marschtakt; gossarna med höftfäste. Flickorna låta ena handen föreställa kvarn och mala med den andra. Vid 1 taga flickorna ett fritt språng i luften för hvarje ord. Vid omsjungningen hålla flickorna höftfäste och gossarna mala o. s. v.

24. Med min Haand jeg banker.

Deltagarna parvis i stor ring; hand i hand.

1. 2. 3. 4. 5. 6.

Med min Haand jeg ban - ker klap klap klap, med min Fod jeg tramper
 trap trap trap, en to tre et lil - le bit - te Hop. Saa - dan vi
 dan - se ind - til Le - gen hö - rer op.

The musical score is written in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of six measures, each with a number above it. Measure 1 starts with a treble clef and a key signature of one sharp. The melody is: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Measure 2: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Measure 3: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Measure 4: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Measure 5: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Measure 6: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). The lyrics are written below the notes.

Vid 1 marscherar ringen med- eller motsols; vid 2 klappa alla händerna. Vid 3 stannar ringen och alla stampa foten i golfvet tre gånger. Vid 4 vända sig makarna, vinkande med pekfingeret, mot hvarandra och göra vid 5 ett höjdsprång. Vid 6 fatta alla åter hand i hand i stor ring och fortsätta springande i samma riktning, som de vid versens början marscherade.

- ¹⁾ Se vi danne her en lille Ring,
²⁾ hvor vi danse to og to omkring,
³⁾ en to tre og et ⁴⁾ lille bitte Hop.
⁵⁾ Saa sig vi igen Farvel og Stop.

Vid 1 fatta makarna hvarandras händer och dansa om medsols, vid 2 motsols. Vid 3, 4 och 5 samma handling som vid 4, 5 och 6 i första versen.

Makar bytas, och leken tages om.

25. Min man var en konstig man.

Stor ring; hand i hand.

1.

Min man var en kon - stig man, fem - ton kon - ster kun - de han.

The musical score is written in G major (one sharp) and common time (C). It consists of one measure with a treble clef. The melody is: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). The lyrics are written below the notes.

2.

Han kun-de ni - ga och boc - - ka, han kunde ro-sor-na ploc - - ka,
 » » skju-ta fågeln på gren, » » svänga sig ompå ett ben.
 » » hä-star-ne kö - - - ra, » » hvi-ska i ö - - - ra,
 » » ra - ka ha - kan sin, » » klap-pa ma - - kan sin,
 » » strum-por-na stic - - ka, » » på huf-vu-det nic - - ka,
 » » spe - la på gi - - - ga, och slutligen kunde han ti - - - ga.

Vid 1 rör sig ringen i vanlig marsch eller, för större lifaktighets skull, med danssteg.

Vid 2 stannar ringen, händerna frigöras, och man utför de två nämnda konsterna. Därpå sätter sig ringen åter från 1 i rörelse, hvarpå man vid 2 stannar och utför nästa två konst. Så från 1 igen o. s. v.

Leken lämnar öppet fält för uppfinningsrikheten att hitta på nya handlingar, hvilkas namn parvis rimma på hvarandra.

26. Morsgrisar ä' vi allihopa.

A. Stor ring; en eller flera flickor inom ringen.

B. Två ringar: en större och en mindre därinom. I den inre ringen, som första gången utgöres af enbart flickor, andra gången af enbart gossar o. s. v., vända sig deltagarna utåt. Ringarna röra sig åt motsatta håll.

1.

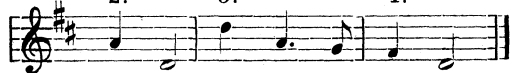

Mors-gri-sar ä' vi al-li-ho-pa, al-li-ho-pa, al-li-ho-pa.

Mors-gri-sar ä' vi al-li-ho-pa, al-li-ho-pa, å

2.

3. *Långsammar.* 4.

ja' mä'. Ja' mä' å du mä'!

A. Vid 1 bjuder flickan inuti ringen upp en gosse och dansar med honom till 2, då paret stannar. Vid 3 och 4 buga sig båda för hvarandra.

Flickan går ut i ringen, gossen stannar inom densamma, och leken börjas på nytt.

B. Vid 1 sätta sig ringarna i liflig rörelse. Vid 2 stanna de. Vid 3 bugar sig hvar och en af inre ringens flickor för någon af de midtförstående gossarna i yttre ringen, hvilken skyndsamt med en bugning besvarar hälsningen. Vid 4 se under A här ofvan!

De gossar, på hvilka flickorna hälsat, bilda inre ring, flickorna inta deras platser i yttre ringen, och leken börjas på nytt.

27. Musikanterna.

Stor ring; en af deltagarna såsom anförare inuti ringen. Alla gå i marschtakt.

Anföraren.

Jag är en mu - si - kant i - från A - me - ri - kas land.

De öfriga.

Vi ä - ro mu - si - kan - ter i - från A - me - ri - kas land.

Anföraren.   *De öfriga.*   *Anföraren.*

Jag kan ock blå - sa. Vi kun - na blå - sa   ut - i trum - pe - ten,

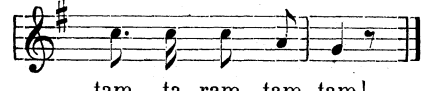
De öfriga.   *Alla.*

ut - i trum - pe - ten: Tam tam ta - ram, tam tam ta - ram, tam

tam ta - ram, tam tam ta - ram; tam tam ta - ram, tam tam ta - ram, tam

tam ta - ram, tam tam!

Jag är en musikanter ifrån Amerikas land. Vi äro musikanter etc.
 Jag kan ock spela. Vi kunna spela |: uppå fiolen :|
 Sim sim serim, sim sim serim etc.

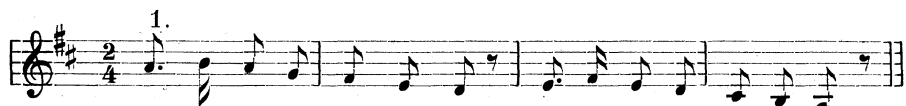
Jag är en musikanter ifrån Amerikas land. Vi äro musikanter etc.
 Jag kan ock spela. Vi kunna spela |: på positivet :|
 Kling kling kling kling, kling kling kling kling etc.

Jag är en musikanter ifrån Amerikas land. Vi äro musikanter etc.
 Jag slår på trumma. Vi slå på trumma |: allt under marschen :|
 Brum brum brum brum, brum brum brum brum etc.

Anföaren och deltagarna söka att efterhärma de rörelser, musikanterna utföra, då de blåsa trumpet, spela fiol, spela på positiv, slå på trumma l. d. Ord och melodi ange, när musiken begynner i hvarje strof.

28. Nickleken.

Stor ring, för rörelse medsols; en eller flera gossar inom ringen.

Kom och tag en sväng med mig. Bå - da hän - der ger jag dig.

En gång hit, en gång dit, så i ring vi svän - ga kring.

Nic - ka huf - vu't, nick nick nick! Vin - ka fing - ret, vink vink
 Klapp - pa hän - der, klapp klapp klapp! Stam - pa fo - ten, tramp tramp

vink! En gång hit, en gång dit, så i ring vi svän - ga kring.
 tramp!

Vid 1 sätta sig alla i vanlig marsch. Gossen inom ringen bjuder upp en flicka; därvid räcker han henne båda händerna.

Ringens dansar vid 2 ett tretaktsteg motsols, vid 3 ett tretaktsteg medsols, vid 4 rör den sig med lätta springsteg motsols. När reprisens sjunges om, göras samma steg, ehuru i motsatta riktningar.

Gossen inom ringen dansar vid 2 med flickan vid sin högra sida ett tretaktsteg utefter stora ringen medsols; vid 3 vända båda helt om utan att släppa hvarandras händer och dansa ett tretaktsteg utefter stora ringen motsols; vid 4 dansar paret om medsols. Vid reprisens omsjungning samma steg i motsatta riktningar.

Vid 5 stanna alla och nicka på I och II. Vid 9 nicka de i takt med åttondelarna. Vid 7 och 8 utföres handlingen i samma tidsmått som vid 5 och 6. Vid 9 och 10 samma danssteg som vid 2, 3 och 4 första gången; vid reprisens omsjungning samma som vid 2, 3 och 4 andra gången.

Flickan, som uppbjudits, stannar inom ringen, gossen går ut och leken börjas på nytt.

29. När barnen gå till skolan.

De lekande, parvis vända mot hvarandra, i stor dubbel ring. Gossarna innanför.

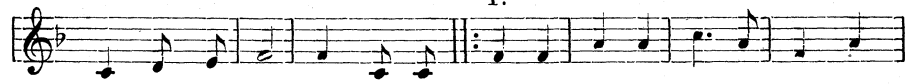

Vå - ra hän - der tvät - ta vi så här, så här vå - ra hän - der vi

tvät - ta, så här. Vå - ra hän - der tvät - ta vi så här, när vi gå om

1.

mor - gon till sko - lan. Tra - la la la la la la la! Tra -

la la la la! Tra - la la la! Tra - la la la la la!

Vårt hår det kamma vi så här,
så här vårt hår vi kamma, så här.
Vårt hår det kamma vi så här,
när vi gå om morgon till skolan.
Tralala etc.

Våra kläder borsta vi så här,
så här våra kläder vi borsta, så här.
Våra kläder borsta vi så här,
när vi gå om morgon till skolan.
Tralala etc.

Under de tre första stroforna utföra de lekande den handling, hvarom de sjunga.

Vid 1 omdansning första gången med-. andra gången motsols.

Små snälla barn gå till skolan gladt,
gå till skolan gladt, gå till skolan gladt.
Små snälla barn gå till skolan gladt,
så rena om händer och näsa!
Tralala etc.

Paren vända sig vid fjärde strofens början till marsch motsols, hand i hand; ledig hand i sida. Marschen börjas med yttre foten, och de förenade händerna svängas fram och tillbaka.

Vid ordet »gladt» klappa de lekande i händerna.

Vid 1 dansa paren om som förut och stanna i utgångsställning.

Nu byter man makar genom att taga ett steg åt höger.

30. Olle i skogen.*)

(Sångtext och melodi ur *A. T:s* »Sjung med oss, mamma».)

Alla deltagare utom tre bilda stor ring. Dessa tre äro: *Olle*, *björnen* och *mor*. Olle går ensam inne i ringen. Björnen och mor hålla sig tills vidare utanför densamma.

1.

Mors lil - la Ol - le i sko - gen gick, ro - sor på kind och

sol - sken i blick. Läp - par - na små ut - af bär ä - ro blå.

2.

»Ba - ra jag slapp att så en - sam här gå!»

Vid 1 sjunga deltagarna i ringen, under det Olle tyst larfvar omkring med små steg. Vid 2 sjunger Olle ensam i bedröfvad ton.

*) Med tillstånd af originalförläggaren, herr Fr. Skoglund.

- 1) Brummelibrum, hvem lufsar där?
 Buskarna knaka. 2) En hund visst det är.
 Lurfvig är pälsen. Men Olle blir glad.
 3) »Se, en kamrat, det var bra, se god dag!»

Vid 1 stampa alla takten och sjunga. Under tiden kommer björnen, lufsande på fyra ben, in i ringen, där han till att börja med likgiltigt promenerar omkring. Vid 2 närmar sig Olle björnen och gör utan vidare hans bekantskap. Vid 3 upphöra stampningarna och ringens sång. Olle sjunger i stället ensam och räcker fram sin hand för att hälsa på björnen. Denne reser sig på bakbenen och räcker fram ramen.

- 1) Klappar så björnen med händerna små
 2) räcker fram korgen: 3) »Se där, smaka på!»
 4) Nalle han slukar mest allt hvad där är:
 5) »Hör du, jag tror, att du tycker om bär!»

Olle och björnen ha nu trefligt tillsammans. Björnen går ömsom på två, ömsom på fyra ben. Vid 1 sjunger ringen, under det alla klappa händerna i takt med sången. Olle klappar smeksamt björnen men sjunger ej med. Vid 2 göra alla i ringen en inbjudande handrörelse och böja kroppen lindrigt framåt. Olle, vänd mot björnen, gör likaså. Vid 3 sjunger Olle ensam. Vid 4 sjunga åter alla utom Olle. Björnen mumsar nu allt hvad han kan. Med glädje åser Olle detta. Vid 5 tystnar åter ringen och Olle sjunger ensam. Nalle mumsar fortfarande.

- 1) Mor fick nu se dem, gaf till ett 2) skri.
 3) Björnen sprang bort — nu är leken förbi!
 4) »Åh, hvarför skrämde du undan min vän?»
 5) Mor lilla, bed honom komma igen!»

Vid 1 sjunger ringen ensam. Vid 2 skriker mor, som hittills stått utanför, gällt till och rusar in i ringen. Björnen blir rädd och skyndar på alla fyra ut. Under det ringen sjunger, ser mor vid 3 bestraffande på Olle och hotar honom smått med den lyfta handen. Olle ser förundrad på henne. Vid 4 sjunger han ensam, med en förebrående blick på modern. Vid 5 ändrar han hastigt uppsyn och svänger gladt om med mor, under det han i hastigare takt sjunger sista versraden.

De tre hufvudpersonerna taga plats i ringen, sedan de utsett efterträdare, hvarpå leken börjas om igen.

31. Räfleken.

En af deltagarna föreställer räf, en annan gås, de öfriga gåsens ungar. Dessa ställa sig i rad bakom gåsen. Hvar och en håller sina händer på den framför ståendes axlar. Räfven sitter på en sten (en stol l. d.).

Gå - sen går på går - den och nop - par grönt gräs. Tvi

va - le den räf - ven, så fal - sker han är — om som - ma - ren!

Gåsen, följd af sina ungar, går under sången ett hvarf omkring räfven, som låtsar sofva. Vid sångens slut ställer sig gåsen framför räfven; ungarna ordna sig snabbt rakt bakom gåsen. Denna inleder följande samtal med räfven:

G.: Är räfven hemma i dag?

R.: Ja.

G.: Hvad gör han då?

R.: Han sitter på en sten
och knaprar på ett ben,
väntar färskt till kvällen.

G.: Hvem skall det bli?

R.: Du och dina ungar.

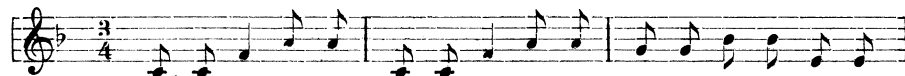
Just som räfven sagt ut sista ordet, rusar han upp för att med handen beröra (= taga) någon utaf gåsungarna. Gåsen har att med snabba rörelser och utbredda vingar (armarna) hindra räfven i hans framfärd.

Räfven får ej med våld skjuta undan gåsen. Ungarna skola utan att släppa sitt tag snabbt vika undan för räfven. Den, som släpper taget, blir räfvens byte. För hvarje gång någon unge blifvit tagen, afstannar leken, och de återstående ungarna ordna sig hastigt. Då ingen unge återstår, börjar leken omigen.

Den först tagna ungen blir nästa gång räf; den sist tagna gås.

32. Räkneleken.

De lekande parvis i stor enkel ring. Om möjligt några meter mellan hvarje par. En eller flera udda.

Ett två tre fy - ra fem sex sju åt - ta ni - o ti - o elf - va

I.

tolf. Tret-ton fjor-ton fem-ton sex-ton sjut-ton ar'-ton

II.

nit-ton och tju-go. sjut-ton ar'-ton nit-ton och tju-go.

Ett å tju-go å två å tju-go, tre å fy-ra fem å
Ett å tret-ti

sex å tju-go tju-go-sju tju-go-åt-ta å

tju-go-ni-o å tret-ti!

o. s. v. till ethundra, då man åter börjar från ett.

»Udden» söker sig en maka(-e), helst å motsatta sidan af ringen, och dansar efter en artig hälsning under ringstöd med henne tillbaka till sin plats. Den nya »udden» söker sig ofördröjligen en maka(-e).

33. Skomakaredansen.

Stor ring.

Kä-re sko-ma-ka-re hör här-på! Mi-na skor ä-ro

allt för små. Jag må få ett par an-dra på, el-jest jag skul-le

1. rent för - gå. Sr - - r - - r. Sr - - r - - r. Tra - la la la,
 2. la la la! Tra - la la la, la la la la!

Man dansar rundt till 1; där göres vänster knä uppåt böj och med armarna en rörelse, som när skomakaren drar ut becksömstråden. Vid 2 hoppa alla rundt på stället med vänster knä uppböjdt och slå med knytnäven på knäet i takt med sången.

Vid lekens omtagning göres höger knä uppåt böj o. s. v.

34. Skomakareleken.

(Från engelskan af *Jeanna Oterdahl*.)

Stor ring. En af deltagarna sitter på marken inom ringen med nedböjdt hufvud (skomakaren). Ringen går rundt, under det att den sjunger visan i gäckande ton.

Allt in - un - der äp - pel - trä' sit - ter vår mä - ster, lap - par
 stöf - lar på sitt knä, vår snå - la gam - la mä - ster.

Allt inunder äppelträ'
 sitter vår mäster
 botar tofflor på sitt knä,
 vår snåla gamla mäster.

Allt inunder äppelträ'
 sitter vår mäster,
 räknar slantar på sitt knä,
 vår snåla gamla mäster.

Allt inunder äppelträ'
sitter vår mäster.
Tag den sista, du kan se,
du snåla gamla mäster.

Vid slutet af första strofen sträcker sig skomakaren plötsligt fram och griper tag i någon af de lekande. Den gripne får ej slita sig lös.

Vid slutet af andra strofen fångar den nyss gripne på samma sätt en annan, och så fortsättes leken, ända tills alla bildat en kedja, som efter hand rullats rundt om skomakaren.

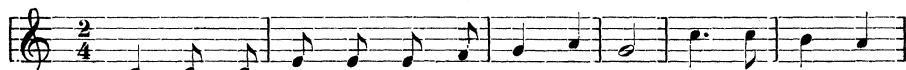
Näst sista strofen sjunges, medan den siste deltagaren fångas. (De öfriga stroforna upprepas, så länge det behöfves). Skomakaren skall nu själf springa ut och söka fånga den siste. De öfriga skola därvid försöka att åter rulla kedjan omkring honom, så att han på nytt göres till fånge.

Då sista deltagaren fångats, sjunges sista strofen, medan kedjan hastigt rullas upp.

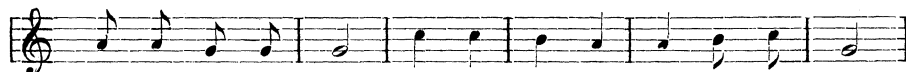
Den sist fångne blir skomakare, då leken tages om.

35. Slängkompass.

Stor ring; deltagarna hand i hand.

Den som vill va - ra med i släng-kom-pass, den må va - ra

täm - me - li - gen rask! Ett två tre och fy - ra och fem!

Så kom-mer släng-kom-pass i - gen.

Ringan rör sig i liflig sidogalopp. Vid »ett två tre och fyra och fem» klappa alla i händerna och snurra rundt. De taga strax därpå åter i ring och galoppera vidare.

Utän uppehåll tages leken om gång efter annan.

36. Så lin.

Stor ring.

Kom, sko- len I få se, hur mor hon *såd- de* li - net! Hon
 1.
 gjor - de så hä - ra, hon tram - pa - de på tä - ra*), hon
 2. 3.
 klap - pa - de si - na hän - der. Hej, lu - stigt! sa - de hon.

Kom, skolen I få se, hur mor hon *skörda'* linet!
 Hon gjorde så hära o. s. v.

Kom, skolen I få se, hur mor hon *häckla'* linet!
 Hon gjorde så hära o. s. v.

Kom, skolen I få se, hur mor hon *spann* linet!
 Hon gjorde så hära o. s. v.

Kom, skolen I få se, hur mor hon *våfde* linet!
 Hon gjorde så hära o. s. v.

De i verserna nämnda handlingarna utföras under sången. Vid 1 höjer man sig på tå. Vid 2 klappar man i händerna. Vid 3 svänger man rundt ett hvarf på stället.

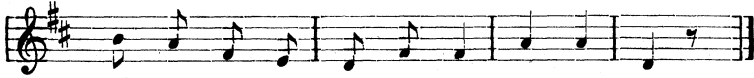
37. Prinsessan Törnrosa.

Stor ring; inom densamma en mindre. En af deltagarna är ledare. Denne utser en flicka till prinsessa Törnrosa, en annan till ond fé och en gosse till prins. Törnrosa sätter sig inom den inre ringen med handen under kinden. Féen och prinsen gå utanför den stora ringen. Under sången rör sig den yttre ringen med-, den inre motsols.

*) Tära = tårna.

Törn - ro - sa var ett vac-kert barn, vac-kert barn, vackert barn. Törn-

ro - sa var ett vac-kert barn, vac-kert barn.

Hon bodde i det höga slott, höga slott, höga slott,
Hon bodde i det höga slott, höga slott.

Den inre ringen lyfter armarna till hög kedja.

Så kom den onda fé därin o. s. v.

Den onda féen går in uti ringen till Törnrosa och lägger sin hand på hennes hufvud. Törnrosa sluter ögonen och faller i slummer, och féen går ut.

Törnrosa sof i hundra år o. s. v.

Törnrosa sofver.

Då växte häcken kämpahög o. s. v.

Den yttre ringen stannar och bildar hög kedja.

Så kom den vackra prins därin o. s. v.

Den yttre ringen sätter sig åter i rörelse, och prinsen går in till Törnrosa.

Törnrosa må ej sofva mer o. s. v.

Prinsen lägger sin hand på Törnrosas hufvud, och hon vaknar. Han tager henne så i handen, hvarvid hon reser sig upp.

Och alla hjärtan glädja sig o. s. v.

Prinsen och Törnrosa fatta hand i hand och dansa om åt samma håll som den yttre ringen. Taktén liflig.

Tra-la-la, la la, la la la, o. s. v.

I ännu lifligare takt fortsättes dansen.

Féen blir prinsessa. Ledaren utser ny fé och ny prins, hvarpå leken börjas om. Ringarna växla rörelseriktning.

le - ka? Dockan vag-ga, doc-kan vag-ga. Al - la vän-da sig om.

: Vill ni veta, :| huru alla gossar leka?
 : Piskan smälla. :| Alla vända sig om.

: Vill ni veta, :| huru unga flickor hälsa?
 : Niga gör' de. :| Alla vända sig om.

: Vill ni veta, :| huru unga herrar hälsa?
 : Hatten svänga. :| Alla vända sig om.

: Vill ni veta, :| huru gamla gummor göra?
 : Sticka gör' de. :| Alla vända sig om.

: Vill ni veta, :| huru gamla gubbar göra?
 : Snusa gör' de. :| Alla vända sig om.

Vid 1 sätter sig ringen i rörelse. Vid 2 utföres det, som vid hvarje vers angifves. Vid 3 vända sig alla om; dansar ringen medsols, vänder sig hvar och en medsols; dansar ringen motsols, vänder sig hvar och en motsols.

Vid sista versens slut nysa alla kraftigt.

40. Vill ni veta, huru tomten?

(Melodi: Finska leken. Se n:r 7!)

Stor ring. Deltagarna med höftfäste, vända för rörelse medsols.

: Vill ni veta, huru tomten, :|
 vill ni veta, huru tomten han skyddar ett hem?
 : Se ni, så, så skyddar tomten, :|
 se ni, så, så skyddar tomten det hem, han bebor.

: Vill ni veta, huru tomten, :|
 vill ni veta, huru tomten han vakar en natt?
 : Se ni, så, så vakar tomten, :|
 se ni, så, så vakar tomten den hela långa natt.

|: Vill ni veta, huru tomten, :|
vill ni veta, huru tomten gråter öfver stygga barn?

|: Se ni, så, så gråter tomten, :|
se ni, så, så gråter tomten öfver alla stygga barn.

|: Vill ni veta, huru tomten, :|
vill ni veta, huru tomten glädes öfver snälla barn?

|: Se ni, så, så glädes tomten, :|
se ni, så, så glädes tomten öfver alla snälla barn.

|: Vill ni veta, huru tomten, :|
vill ni veta, huru tomten tar del i vår fröjd?

|: Se ni, så, så tager tomten, :|
se ni, så, så tager tomten del i vår barnafröjd.

Vid 1 (se melodien!) rör sig ringen alltid i lätt trestegsdans. Vid 2 stannar ringen; deltagarna vända sig inåt; hvar och en söker visa, huru tomten gör. I första versen lyftas armarna, skyddande, inåt ringen; i andra versen intages en lyssnande ställning med vänstra (högra) handen bakom vänstra (högra) örat; i tredje versen torkar man bort tårarna; i fjärde klappar man händerna, och i sista versen fatta alla hand i hand och dansa med lätta steg i liflig takt motsols.

II. För barn och ungdom.*)

N:o 41—60.

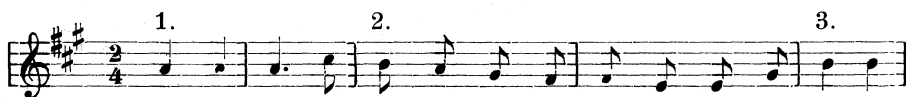
41. Gustafs skål.

(Sveriges land.)

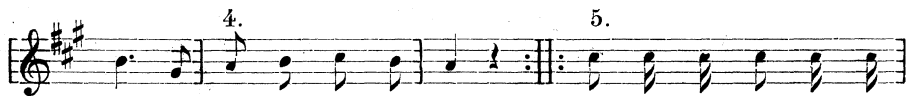
Deltagarna ordnade i grupper om fyra par, två och två par motstående å sju stegs afstånd, udda par mot udda, jämna par mot jämna, såsom teckningen utvisar; 0 utmärker flickorna, × gossarna.

0 × 3. × 2. 0	4. 0 ×	1. × 0	0 × 3. × 2. 0	4. 0 ×	1. × 0	0 × 3. × 2. 0	4. 0 ×	1. × 0	o. s. v.
------------------------	-----------	-----------	------------------------	-----------	-----------	------------------------	-----------	-----------	----------

Gossarna inom paren fatta med sin högra hand flickornas vänstra. Alla med ledig hand i höftfäste.

Gus-tafs skål den bäs - ta är af al - la skå - lar. Gus-tafs

skål den bäs - ta skå - len är. Tra - la - la, la la la,

la la la la, tra - la - la, la la la, la la la la,

*) Före afdelningens användande torde ordförklaringarna i slutet af boken noga genomgås.

Första turen.

Vid 1 gå de udda paren (den s. k. premiären) tre steg mot hvarandra och göra halt, buga och gå vid 2 tre steg baklänges till sina platser. — Vid 3 och 4 utföra de jämna paren (sekonden) samma rörelse.

Vid reprisens omsjungning upprepas det hela.

Andra turen.

Vid 5 bilda de jämna paren port; de udda parens gossar gå därvid genom den port, som är till vänster om dem, och de udda parens flickor genom den till höger om dem varande porten.

De som nu mötas, taga med en artig hälsning hand i hand, gossarna med högra, flickorna med vänstra. Då de kommit genom porten, skiljas de åt; gossen skyndar strax motsols till sin plats, flickan medsols till sin. Då makarna vid 6 mötas, klappa de i händerna och dansa om.

Vid reprisens omsjungning bilda de udda paren port och de jämna paren utföra samma tur som nyss de udda.

Om så bestämmes, kan en person, som från början ej deltagit i leken, rycka in under pågående lek. Han undantränger då någon annan omedelbart före omdansningen. Den undanträngde kan, om och när han vill, taga skadan igen genom att göra på samma sätt.

42. I dag ä' de' första maj.

De lekande parvis hand i hand, i stor dubbel ring; paren bakom hvarandra, för rörelse medsols; gossarna ytterst, med de fria händerna i höftfäste.

8. 9. 10.

maj! Ad - jös, far - väl, min lil - la vän! Vi rå - kas väl en

11.

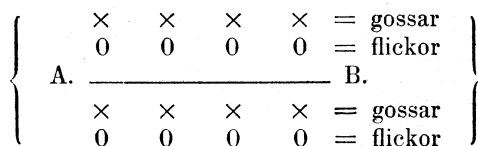
gång i - gen; vi rå - kas väl en gång vid mun - ter lek och sång.

Vid 1 trestegsdans med början på inre foten. Vid 2 stanna alla på den framförda yttre foten. Därunder vända sig makarna något emot hvarandra och föra händerna bakåt-uppåt. Vid 3, 4, 5 och 7 samma steg som vid 1. Vid 6 och 8 samma som vid 2.

Vid 9 vända sig makarna inom paren mot hvarandra, slå höger handslag och säga med allvarlig uppsyn och handskakning farväl för att vid 10 släppa handtaget och med ett märksteg börja vanlig marsch, flickorna fortfarande med-, men gossarna däremot motsols. Alla börja med högra foten. Marschen fortsättes, tills hvar och en kommer midt för den deltagare, som går närmast framför den, med hvilken han nyss bildat par. Skulle repriserna taga slut, innan man hunnit fram, upprepas ord och melodi från 11 till slutet en eller flera gånger. Leken tages så om från början.

43. Jag ser dej.

De lekande parvis, i tvenne dubbla led. Alla vända åt en linje A—B (se vidstående figur!). Mellan de två inre leden fyra stegs afstånd. Gossarna främst i ena raden, flickorna främst i den andra. De bakom stående hålla händerna på de framför ståendes axlar.

1. 2. 3. 4.

Jag ser dej, jag ser dej. Ti - ra - la - la, la la la,

5. 6. 7. 8. 9.

la la la la! Jag ser dej, jag ser dej. Ti - ra - la - la,

10. 11. 12.

la la la la! Ser du mej, så ser jag dej, och

13.

tar du mej, så tar jag dej. Och ser du mej, så ser jag

dej, och tar du mej, så tar jag dej.

De bakom stående inom hvarje dubbelpar leka under första repisen *tittut* med hvarandra genom att vid 1 titta fram till vänster om dem, som stå framför, vid 2 till höger om dem o. s. v. växelvis enligt siffrorna. Vid 12 springa de med en handklappning fram till vänster om de framför stående och dansa om med hvarandra. Vid 13 släppa de hvarandra, klappa i händerna och dansa åt motsatt håll med den egna makan(-en).

Makarna byta nu plats, så att de förut bakom stående komma främst och tvärt om, hvarpå leken fortsättes på samma sätt.

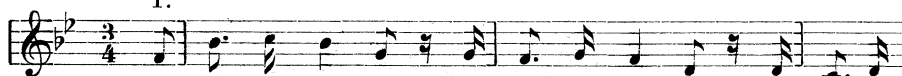
Makar bytas genom att alla gossar taga ett stort steg åt vänster. Den vänstra flygelmannen i hvarje gossled rycker upp och blir högra flygelman i motstående gossled, hvarpå leken börjas på nytt.

44. Juldans.

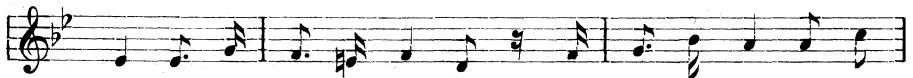
(Af *Emmy Köhler*. Ur »Jultomten» 1898.)

De lekande hand i hand, parvis i stor ring kring julgranen.

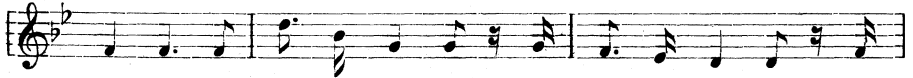
1.

Och nu går dan - sen i vi - da ring - ar, och ju - le -
Och nu vi å - - ter i dan - sen sving - a, och polskans

pol-skan så mun-tert kling-ar, och här är gläd-je och
to-ner så mun-tert kling-a, och du och jag dan-sa

gam-man. Och gra-nen stolt i sin jul-dräkt prä-lar, och
sam-man. Och al-la lju-sen i gra-nen glin-dra, och

lju-sen glitt-ra med tu-sen strå-lar, och al-la dan-
bar-nens ö-gon som stjär-nor tin-dra, och allt är gläd-

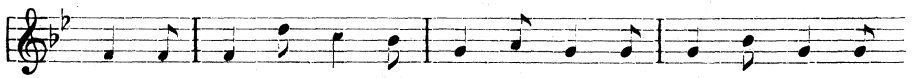
Fine. 2. Långsamare.

sa vi samman. Och så vi skil-jas en li-ten stund, men
je och gamman.

träf-fas å-ter i dan-sens rund. Nu är det jul i kung-ens

sal, i min-sta skjul, på berg, i dal, med frost och snö och

stål-blank is på fru-sen sjö, med gran och gris och

ju-le-ljus i al-la hus. Se här, min vän, är

jag i-gen! God dag, god dag och väl-kom-men!

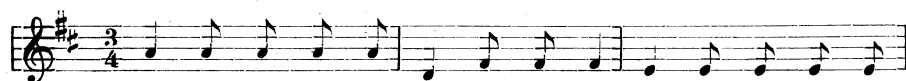
Vid 1 dansar ringen i trestegstakt. Vid 2 stannar dansen, hvarvid makarna vända sig mot hvarandra och fatta hvarandras händer, som de höja och sänka i takt, nickande med hufvudet. Vid 3 skiljas paren, hvarefter flickorna gå med-, gossarna motsols och bilda kedja.

Är deltagarnas antal stort, sjunger man om de två takterna mellan 4 och 5 en eller flera gånger. Orden därstädes utbytas då mot »tra-lalala, tra-lalala». Vid 5 och 6 buga och niga makarna gladt för hvarandra. Vid 7 gifva de hvarandra ett duktigt handslag samt buga och niga än en gång. Vid 8, 9 och 10 skakar man vänskapligt hand; därefter dansa paren polka, medan de sjunga: »Och nu vi åter i dansen svinga» o. s. v. till *Fine*.

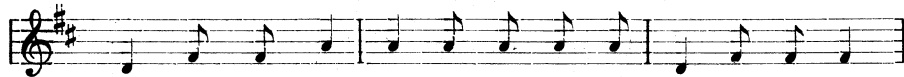
Makar bytas, och leken börjas på nytt.

45. Kom, ska du få en sväng utaf mej!

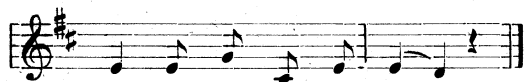
Stor ring; en eller flera inom ringen.

Kom, ska du få en sväng ut - af mej, jag en af dej, och

du en af mej. Det ska gå he - la la - get om-kring,

sen' bör - ja vi å - ny - o.

Hvar ska' vi bygga, hvar ska vi bo?
Jo, uppå stranden, där som vi sto'.
Där ska' vi sätta huset på strand.
Där ska' vi ro i land.

Eller:

Hvar ska' vi bygga, hvar ska vi bo?
Hopp, ska' vi bygga! Hej, ska vi bo!
Där ska' vi sätta huset på strand.
Där ska' vi ro i land.

Handlingen framgår af orden. Paret (l. paren) dansar omkring till andra strofens slut. Den uppjudna stannar inne i ringen; de öfriga ta plats i ringen, och leken börjas på nytt.

46. Kuldansen.

De lekande parvis, i stor ring; alla vända inåt ringen; höftfäste. Paren erhålla nummer: ett, två, tre o. s. v.

1. Vill in - te du, så vill fäll' jag, och vi ska' dan - sa med

2. kul - la.

3. Vill kul - la.

4. Kul - la, kul - la, kul - la, kul - la,

5. kul - la, hej!

6. Kul - la, kul - la, kul - la, kul - la, kul - la, hej!

7. Hej, så dan - sa vi med kul - la!

8.

Första turen.

Vid 1 och 3 vända sig gossarna åt vänster och flickorna åt höger. De förra buga, de senare niga. Vändningen sker på fotsulorna med upplyfta hälar. Vid 2 och 4 vändning och hälsning åt motsatt håll.

Vid 5—6 figurera de nu motstående mot hvarandra med lätta sparksteg. Vid 7 klappa de i händerna och dansa om.

Märk! 5—7 utföres lika i alla turerna.

Vid 8 i denna tur återtar man sin plats i ringen, hvarefter makarna vända sig mot hvarandra.

Andra turen.

Vid 1 göra makarna höger handslag, sätta vänster hand i sidan och föra under hopp på stället med hälsilagning, fram vänster fot; klacken stödes mot marken. Vid 2 vänster handslag, höger hand i sidan och höger fot fram på samma sätt som förut vänster. 3 och 4 = 1 och 2.

Vid 8 ordna sig paren *ett* och *två* till en fyrkant, likaså paren *tre* och *fyra* o. s. v.

Tredje turen.

Utföres som den andra, blott med den skillnad, att de två motstående paren bilda ett kors med händerna.